

ПРОТОКОЛ

№ 6

от заседание на Консултативния съвет към Пакт за индустриална стабилност,

състояло се на 27.09.2012 г., 14.00 часа, в Министерство на икономиката, енергетиката и туризма, ул. „Славянска“ № 8, голяма зала

Днес, 27.09.2012 г., се проведе шестото заседание на Консултативния съвет към „Пакта за индустриална стабилност“, наричан по-нататък „Съвета“, на което присъстваха:

Председател: Делян Добрев - министър на икономиката, енергетиката и туризма

Заместник-председатели:

Евгения Харитонова – заместник-министър в МИЕТ

Константин Стаменов, председател на УС на Българската Федерация на Индустриалните Енергийни консуматори /БФИЕК/;

Членове: Анжела Тонева, член на ДКЕВР,

Константин Делисивков, изпълнителен директор на БФИЕК;

Антон Петров – Председател на УС на БАМИ

Политими Паунова, изпълнителен директор на БАМИ;

Михаил Андонов, представител на БЕХ ЕАД;

Светослав Солтариев, представител на БЕХ ЕАД;

Димитър Гогов, представител на БУЛГАРГАЗ ЕАД;

Динко Йонев, представител на БУЛГАРГАЗ ЕАД;

Цветан Симеонов, председател на БТПП;

Димитър Николов, директор дирекция „Маркетинг“, БАИ;

Николай Павлов, представител на НЕК;

Венцислав Марков, представител на НЕК;

Моника Христова, представител на Българска Банка за развитие;

Николай Минков, И.Д. на Средногорие Мед индустриален клъстер;

Цоло Вутов, Управител на Геотехмин;

Иван Дончев, представител на „Асарел –медет“ АД;

Васил Хубенов, представител на ЕСО ЕАД;

Людмил Александров, И.Д.на „Радомир метал индъстрийз“

Давид Бонев, председател на НС „Радомир метал индъстрийз“;

Пламен Тенев, представител на Булгартрансгаз ЕАД;

Огнян Иванов, представител на Солвей Соди АД;

Румен Радев, заместник-председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България;

Лилия Смедарчина, заместник-председател на Федерация „НТС“;

Боряна Каменова, директор на дирекция „Политика по изменение на климата“, МОСВ;

Стефка Дойчинова, гл. експерт в дирекция „Политика по изменение на климата“, МОСВ

Моника Христова, представител на Българска банка за развитие

Димитър Куюмджиев, директор на дирекция „Сигурност на енергоснабдяването“ /МИЕТ/;

Николай Налбантов, директор на дирекция „Енергийни стратегии и политики за устойчиво енергийно развитие“; МИЕТ;

Явор Стоянов, държавен експерт в дирекция ЕСПУЕР, МИЕТ;

Любомир Петков, началник отдел „Проекти“ дирекция „ЕРЕС“, МИЕТ;

Георги Николов, представител на Арубис;

Димитър Коев, представител на „Дружба стъкласки заводи“ АД

Александър Аданев, представител на Капрони АД;
Здравка Гюзлиева, представител на Патентно ведомство;
Емилия Радева, началник отдел „Иновации и предприемачество“, МИЕТ
Илияна Хаджийска-Антонова, гл. експерт отдел „И и П“, МИЕТ

Заседанието беше открито от Председателя на Консултативния Съвет, г-н Делян Добрев, и след установяване наличието на кворум от присъстващите членове на КС бе приет следния дневен ред.

- 1. Представяне на Българската асоциация на металургичната индустрия /БАМИ/;**
- 2. Представяне на резултати от решенията на Протокол № 5 от заседание на КС, проведено на 26.07.12 г.**
- 3. Потенциал на индустриалните и енергийни клъстери за икономическа стабилност и развитие**–Николай Минков, Средногорие Мед Индустриален Клъстер
- 4. Емисии на парникови газове**
 - a) Политиките, насочени към секторите застрашени от изтичането на въглерод;
 - b) Преходните национални планове съгласно чл.32 на Директива 75/2010/ЕО- МИЕТ/МОСВ
 - c) Механизми за разпределение на приходите от тръжна продажба на квоти за емисии на парникови газове през Третия период на ЕСТЕ.
- 5. Статус на газовите проекти;**
- 6. Информация за състава и работата на експертната работна група за изготвяне на нов механизъм за преразпределение на разходите от ВЕИ;**
- 7. Създаване, определяне на председател и принципен състав на експертната работна група за нов механизъм за договориране на енергия (електроенергия и природен газ) с големите индустриални консуматори;**
- 8. Разни**

Министър Добрев запозна участниците със статуса на газовите проекти, както следва: **Междусистемна газова връзка с Румъния IBR (Русе-Гюргево)** - На 16.08.2012г. се състоя церемонията по Първа копка на наземния участък на газопровода Русе – Гюргево на българска територия. Обектът ще се изпълнява поетапно, като крайния срок за приключване на всички видове дейности и въвеждане на обекта в експлоатация е до 31.05.2013г.

Междусистемна газова връзка с Гърция (IGB) - Към момента се извършват икономически, финансови и регулаторни анализи на проекта, като чрез тях ще се прецени дали ще има необходимост от искане за Изключение от правилата за достъпа до трети страни до мрежата пред националните регулатори и ЕК. Работи се и по финансовата схема на проекта – осигуряване на съфинансиране от международни кредитни институции, сред които и ЕБВР. Съгласно Решението на Комисията С(2012) 6405/11.09.2012 г., по-важните срокове за основните дейностите на проекта, са както следва:

- издаване на екологично разрешително – м. октомври 2012 г.;
- възлагане на договор за доставка на тръбопровод – м. декември 2012 г.;
- издаване на разрешително за изграждане – м. февруари 2013 г.;
- начало на изграждането – м. март 2013 г.

Междусистемна газова връзка България-Сърбия - Работи се активно по правните и регулаторните аспекти, свързани с проектирането и изграждането на газопрееносни мрежи и особености при реализацията на трансгранични обекти – направени са подробни анализи по отношение съобразяването изпълнението на проекта със законодателните инициативи в ЕС в областта, както и с действащите нормативни и регулаторни уредби в България и Сърбия; описани са различните типове процедури, необходими за проектирането и изграждането на газовата връзка,

в съответствие с приложимото национално законодателство в дадената сфера, като е представен и Линеен график за реализация на обекта; МОСВ е изпратил на МИЕТ Решение № 48-ПР/2012 г. на министъра на околната среда и водите, че не е необходимо да се извършва оценка на въздействието върху околната среда за инвестиционно предложение „Изграждане на междусистемна газова връзка България – Сърбия“ по предложените две алтернативи за трасе на газопровод.

Междусистемна газова връзка с Турция ИТВ - На този етап „Булгартрансгаз“ ЕАД и Боташ С.А. уточняват възможните варианти на трасе и капацитет на интерконектора. На 01.08.2012 г. по време на работна среща между Министър Делян Добрев и Министър Танер Йълдъз, на която присъстваха и представители на Боташ и „Булгартрансгаз“ ЕАД, бяха обсъдени различни аспекти и възможности за изграждане на Междусистемната връзка Турция–България (ИТВ) и бе представена от страна на „Булгартрансгаз“ концепция за реализация на интерконектора. Очаква се становището на Боташ по представената концепция, след което следва да се уточни бизнес модела за реализация на проекта. Проявен е интерес от страна на големи частни турски компании в енергийния сектор да инвестират за реализацията на Интерконектора на територията на Р. Турция. На 24.08.2012 г. бе подписан Меморандум за Разбирателство между „Булгартрансгаз“ ЕАД и „ЕГЕГАЗ“-Турция (собственик и оператор на Терминала за втечен газ до Измир) за започване на преговори с цел сключване на споразумение за изграждането на Интерконектора Турция-България, в това число проектиране, финансиране, изграждане и опериране, като изрично е посочено, че е необходимо и участието Боташ от турска страна в развитието на проекта, а също така, че всяка от страните по Меморандума ще отговаря за газопровода на територията на собствената държава.

На 20.08.2012 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД подписа Писмо за Намерения със СЕТГАЗ за започване на преговори за съгласуване и изпълнение на Условия и План за реализация на газопровод с предварителен диаметър 28-36 инча и номинално налягане 75 бара, който да бъде присъединен в района на гр. Стара Загора с входна точка към съществуващата газопрепосна система на „Булгартрансгаз“ ЕАД. В предварителни преговори от страна на „Булгартрансгаз“ с Боташ, сме информирани, че тяхната система няма достатъчно капацитет и има ограничения за доставка на газ от газопроводите в северозападния им регион, поради което Проектът разработван от СЕТГАЗ е концептуално различен от този, който се развива от Булгартрансгаз в партньорство с Боташ за Интерконектора Турция-България. От страна на СЕТГАЗ не е заявено желание за партниране с Боташ (собственика на газопрепосната мрежа на Турция), поради което считаме, че този проект не възпрепятства развитието на Интерконектора Турция-България.

По точка 1 от дневния ред - г-жа Политими Паунова изнесе презентация на тема „Металургията в България-конкурентноспособна и развиваща се индустрия“. Представени бяха данни за обема на производството и износа, които доказват значимостта на сектора за българската икономика. Направените инвестиции в технологии, нови мощности, екология и енергийна ефективност повишиха потенциала и конкурентоспособността на металургичните фирми и по показатели съответстват на най-добрите практики. Поради изключително експортната насоченост на металургичните продукти, много важен фактор е тази конкурентоспособност да се подкрепи и чрез подходящи политики и стимули.

Основните проблеми пред сектора черна и цветна металургия са свързани с достъп до енергоносители на конкурентни цени, по които въпроси активно работи настоящия КСИС. Има проблеми с вътрешния пазар, предвид съществуване на схеми за източване на невнесен ДДС, от фирми-вносители на стомана от съседни членки на ЕС. Няма приети финансови компенсаторни механизми за високите цени на ел.енергия, позволени от ЕС - свързани с емисии парникови газове; не се прилага еднакво законодателството за освобождаване от акциз на горивата; необходими са мерки за облекчено административно обслужване, както и промени в системата на техническото образование. Поставен беше въпроса за по-активна държавна политика

за стимулиране на експортните сектори и фирми, включително чрез намирането на нови пазари за българските производители, като се използва потенциала и на търговските представители на МИЕТ в трети страни. Като добра практика беше посочена инициативата на Секцията за насърчване на обмена към посолството на Италия за изготвяне на електронен бюлетин за различните отрасли на италианската икономика.

Министър Добрев подкрепи идеята за презентирание на индустрията, като информация за адресите на търговските представители ще бъде изпратена допълнително. Г-н Симеонов, председател на БТПП, обеща да окаже съдействие, в рамките на наличния капацитет, за провеждането на целенасочена кампания за промотиране на сектор-металургия в търсенето на нови пазари.

Министър Добрев спомена, че през март 2013 г. се предвижда пилотно пускането на около 5000 електронни карти за бърз достъп до административните услуги. Голяма част от тях ще бъдат раздадени на бизнеса, в подкрепа на мярката „Намаляване на административна тежест върху фирмите, чрез въвеждане на електронно обслужване“.

По точка 2 от дневния ред - Представяне на резултати от решенията на Протокол 5 „БЕХ“ АД - предостави писмена информация относно коригираните правила за провеждане на търгове за електроенергия, прилагани от дъщерните дружества на БЕХ. Г-н Стаменов предложи отново експертната работна група да преразгледа така коригираните правила, получено одобрение от министър Добрев и от г-н Андонов.

ДКЕВР, г-жа Тонева, представи справка за лицензираните координатори на балансиращи групи, като добави, че информацията е налична на интернет сайта на Комисията.

„Булгаргаз“ ЕАД - г-н Гогов, докладва за направеното до момента проучване основната банка, с която оперира компанията, или др. банка да извършва валутните хеджинг операции без допълнително заплащане. Отговорът от банките е, че тези операции не могат да се извършат безплатно, като комисионната за този вид операции е 1%.

Агенцията за устойчиво енергийно развитие предостави информация относно ускоряване на мерките по енергийна ефективност и подобряване на усвояването на ЕФ, съгласно ангажимент на МИЕТ по изготвяне на бизнес карта за стимулиране на българската икономика.

Г-н Стаменов докладва за резултата от проведените срещи при заместник-министъра на финансите, г-н Горанов, относно обсъждане възможността за намаляване на акцизната ставка върху електроенергията и газа, с която се облага индустрията. Към момента акциза върху ел. енергията е 1 евро/KWh, като ставката по директива е 0.5 евро. Проблемът е, че ЕРП не могат да направят разлика между стопански и нестопански потребител на електроенергия.

По точка 3 от дневния ред г-н Николай Минков представи накратко презентация на тема „Потенциал на индустриалните и енергийни клъстери за икономическа стабилност и развитие“.

Министър Добрев обеща да предаде презентацията на г-н Гератлиев, главен директор на Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ и на съветника си по тези въпроси, които да имат предвид исканията на бизнеса, чрез средства от ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013 да бъдат подкрепени индустриалните и енергийни клъстерите.

Предложението на г-н Минков за по-широко рекламиране по медиите на добрите новини в индустрията и икономиката беше подкрепено от министър Добрев.

Г-н Румен Радев обърна внимание на проблемите пред индустриалните клъстери за невъзможност разходите им по ОП да бъдат верифицирани, и попита каква е вероятността да се отвори отново схема за Технологична модернизация за големите предприятия.

Беше обсъдено предложението на бизнеса за провеждане на изнесено заседание на КС, с посещение на индустриални предприятия.

Г-н Добрев пое ангажимент на следващото заседание на КС да бъде поканен г-н Гератлиев да представи развитието на Оперативната програма.

Министър Добрев информира присъстващите, че междуведомствена работна група към МИЕТ разработва проект на Иновационна стратегия за интелигентна специализация.

По точка 4 от дневния ред - Емисии на парникови газове

Г-жа Каменова, директор на дирекция „Политика по изменение на климата“, МОСВ, докладва по следните под точки:

а) Политиките, насочени към секторите застрашени от изтичането на въглерод:

Принципи за определяне на отраслите и подотраслите, за които се счита, че са изложени на риск от изтичане на въглерод - Съгласно чл. 10 а на Директива 2003/87/ЕО (Директивата за Европейската схема за търговия с квоти за емисии на ПГ) даден сектор се счита за изложен на риск от изтичане на въглерод, ако:

- сборът от преки и непреки допълнителни разходи, произтичащи от прилагането на Директива 2003/87/ЕО, би довело до значително увеличение на производствените разходи, изчислено като дял от брутната добавена стойност, от най-малко 5 %; и

- интензивността на търговията с трети държави, определена като съотношение между общата стойност на износа в трети държави плюс стойността на вноса от трети държави и общия размер на пазара на Общността (годишен оборот плюс общ внос от трети държави), е над 10 %.

Приема се също така, че даден отрасъл или подотрасъл е изложен на значителен риск от „изтичане на въглерод“, ако:

- сборът от преките и непреките допълнителни разходи, произтичащи от прилагането на настоящата Директива 2003/87/ЕО, би довел до особено голямо увеличение на производствените разходи, изчислено като дял от брутната добавена стойност, от най-малко 30 %; или

- интензивността на търговията с трети държави, определена като съотношение между общата стойност на износа в трети държави плюс стойността на вноса от трети държави и общия размер на пазара на Общността (годишен оборот плюс общ внос от трети държави), е над 30 %.

Безплатно разпределяне на квоти за директните емисии от секторите, изложени на риск от изтичане на въглерод- Годишното разпределение на безплатни квоти за периода 2013 -2020 г. за всички инсталации в Европейската схема за търговия с квоти (ЕСТЕ) се определя въз основа на продуктови показатели. За отраслите и подотраслите, които са изложени на риск от изтичане на въглерод, определеното годишното разпределение на квоти се умножава по фактор 1 (т.е. получават 100% от определените с подхода на продуктовете показатели квоти), докато другите за другите отрасли безплатното разпределение се умножава по по-малък фактор (80% от определените безплатни квоти за 2013, намалявайки всяка година до 30% през 2020).

Възможност за финансови компенсации за индиректните емисии - Член 10а(6) на Директива 2003/87/ЕО позволява на ДЧ да компенсират секторите с най-високо потребление на електрическа енергия и които са изложени на значителен риск от „изтичане на въглерод“ поради прехвърлянето на разходи за емисиите на парникови газове в цените на електрическата енергията, като разработят национални схеми за държавна помощ. ЕК е публикувала Насоки за прилагане на държавни помощи в контекста на ЕСТЕ, за да гарантира, че принципите за приемането на такива мерки ще са еднакви във всички ДЧ. Националните схеми подлежат на предварително одобрение от ЕК. В чл. 47 от Насоките за държавна помощ в контекста на европейската схема за търговия с квоти на ЕК се казва, че не може да се комбинират различни помощи по чл. 107 (1) на Договора за ЕС с помощи, отпуснати съгласно насоките, ако резултатът води до по-висок интензитет на помощта от допустимия съгласно насоките.

Важен въпрос, който трябва да бъде решен преди да бъде изградена национална схема за компенсиране на енерго-интензивните отрасли в България е, по какъв начин дерогацията по чл. 10 в на Директива 2003/87/ЕО ще бъде отчетена при определяне на максималната помощ за секторите, изложени на риск от изтичане на въглерод поради увеличената цена на електроенергията. От насоките не става ясно как се съпоставят различните държавни помощи, които могат да бъдат предоставени, за да се избегне тяхното припокриване. В дадените в насоките формули за изчисляване на интензитета на държавната помощ участват коефициенти, които трябва да бъдат определени от ЕК за целия Европейски съюз. Според информацията, с която разполагаме, някои от тези коефициенти все още не са определени. В работните групи, които се занимават с тези въпроси, участват експерти от Министерството на финансите. МОСВ няма експертен капацитет за изчисляване на интензитета на държавните помощи.

с) Механизми за разпределение на приходите от тръжна продажба на квоти за емисии на парникови газове през Третия период на ЕСТЕ.

Съгласно член 10(3) от Директива 2003/87/ЕО, държавите-членки на Европейския съюз определят как ще се използват приходите от продажбата на квотите за емисии на парникови газове чрез търг. По изчисления, потвърдени от ЕК, около 70% от приходите за България, получени от търговете на квоти, или паричната равностойност на тези приходи следва да се използват за „зелени“ проекти и мерки. Съгласно същия член от директивата, държавите членки трябва да насочат приходите от продажбата на квоти към:

- Мерки за адаптиране към промените в климата;
- Развитие на възобновяеми източници на енергия;
- Мерки за предотвратяване на обезлесяването и увеличаване на залесяването и повторното залесяване в развиващи се държави;
- Улавяне на емисии чрез използване на гори;
- Насърчаване на преход към видове транспорт с ниски емисии и обществен транспорт;
- Финансиране на научноизследователска и развойна дейност, свързана с енергийната ефективност и чистите технологии;
- Мерки, насочени към подобряване на енергийната ефективност и изолацията на жилищата
- Мерки за предоставяне на финансова подкрепа с цел преодоляване на социалните последици за домакинства с ниски и средни доходи;
- Покриване на административните разходи по управлението на схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове.

Директивата предвижда ежегодно докладване до Комисията на използването на приходите в докладите, предоставени в съответствие с Решение № 280/2004/ЕО.

Поради възможността за използване на вече съществуващи процедури по селектиране и одобрение на проекти, установени правила, съвпадащи с изискванията на Директива 2003/87/ЕО, както и доказана международна легитимност, някои държави-членки са решили разпределителният механизъм за приходите от тръжната продажба на квоти да бъдат структурите, усвояващи приходите от продажбата на Предписани емисионни единици. За България това е Националният Доверителен ЕкоФонд (НДЕФ), който допринася за изпълнение на политиката на Българското правителство и поетите от страната международни ангажименти в областта на опазване на околната среда и е натрупал опит чрез спонсорирането на съществен брой проекти, имащи за цел опазването на околната среда. НДЕФ е вече определен за разпределителен механизъм за приходите от търговете на авиационни квоти, като разширяване на дейността му, за да бъдат включени и приходите от продажбата на общи квоти, се обсъжда в момента с Министерството на финансите.

За момента за България като вид дейности, които ще се финансират от приходите от търгове, са идентифицирани стимулирането на електротранспорт и в частност електромобили, подобряване на енергийната ефективност и стимулиране на използването на възобновяеми източници на енергия от физически лица за лични нужди (например слънчеви панели и бойлери в домовете).

Г-жа Паунова постави въпроса за приемане на схеми за финансови компенсации от увеличени цени на ел.енергия, съгласно член 10(a)6 на Директивата, което е направено в повечето страни-членки. Страната ни е голям производител на метали, приети от ЕК като застрашени от „изтичане“ в трети страни и региони. Такъв модел/схема/ трябва да се разработи от междуведомствена работна група към МИЕТ, в която има представители на МОСВ, МФ и застрашените сектори.

По точка 6 от дневния ред - БФИЕК и БАМИ представиха резюме от работната група за изготвяне на нов модел за преразпределение на разходите от ВЕИ, проведена на 20.09.12 г.в МИЕТ. Основната цел на работната групата е до 30.10.2012 г. да представи готов вариант на законодателно изменение за въвеждане на нов механизъм за преразпределение на разходите за ВЕИ на базата на австрийския модел и мотиви към него.

По точка 7 от дневния ред - ДКЕВР следва да верифицира анализа на ефектите от прилагане на австрийския модел и да представи кратко резюме на резултатите.

**По точките от дневния ред,
Консултативният съвет към Пакта за индустриална стабилност
РЕШИ:**

1. На следващото заседание на КС да бъде поканен г-н Гератлиев, главен директор на Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“, който да представи развитието на ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013.
2. Възможност за намаляване на акцизната ставка върху електроенергията- Представители на ЕРП да бъдат поканени на отделна среща при г-жа Харитонова за изясняване на проблема свързан с невъзможността им да направят разлика между стопански и нестопански потребител на електроенергия.
3. Емисии на парникови газове - на следващото заседание на КС да бъдат обсъдени преходните национални планове съгласно чл. 32 на Директива 2010/75/ ЕО - МОСВ.
4. По т.4 а Политиките, насочени към секторите застрашени от изтичането на въглерод - да се създаде междуведомствена работна работна група към МИЕТ за разработване на финансови механизми за компенсиране на индиректните емисии, с предложения за промени в нормативни актове.

Следващото заседание на Консултативния съвет към „Пакта за индустриална стабилност“ **ще се проведе на 25 октомври, от 14.00ч.**